

θάχει γιά τὸ κράτος τὸ Περσικὸ ἢ τρομερὴ καταστροφή, λέει στὴ βασίλισσα τὴν Ἄτσοσα :

Τοί δ' ἀνά γᾶν Ἀσίαν δὴν
οὐκέτι Περσονομοῦνται,
οὐκέτι δαμοφοροῦσιν
δεσποσύνοισιν ἀνάγκαις,
οὐδ' ἔς γᾶν προσπίτνοντες
ἄρξονται βασιλεία
γὰρ διόλωλεν ἰσχύς·
οὐδ' ἔτι γλώσσα θροτοῖσιν
ἐν φυλακαῖς· λέλυται γὰρ
λαὸς ἐλεύθερα βάσειν.

Οἱ θαυμαστὲς τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου καὶ τῆς λογοκρισίας, ποὺ νομίζουτε πὼς μποροῦνε νὰ ἐπικαλεστοῦνε καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Αἰσχύλου γιά νὰ δικαιολογήσουνε τὰ ἀνελεύθερα αὐτὰ μέτρα τους, ἃς ἴδουτε ποιά εἶναι τὰ ἀποτελέσματα μιᾶς ἀληθινῆς λευτεριάς τῆς Ἀσίας ὕστερα ἀπὸ τὴν οἰχτρὴ συντριβὴ τοῦ Ξέρξη. Κι, ὅταν πάλι ρωτᾶει ἡ Ἄτσοσα ποιὸς εἶναι ὁ βασιλεὺς ποὺ δεσπάζει καὶ κυβερνάει τὸ στρατὸ τῶν Ἑλλήνων, ὁ χορὸς τὴν πληροφορεῖ πὼς οἱ Ἑλληνες :

Οὐτινος δοῦλοι κέκληνται φωτὸς οὐδ' ὀγήκοι.

Μὰ οἱ ἄστοι ποὺ θέλουτε τὸ ἔργο πατριωτικὸ, νοσταλγοῦνε βασιλιάδες καὶ δέχονται νὰ γίνουτε δοῦλοι οἱ ἴδιοι γιά νὰ δημιουργήσουνε κι αὐτοὶ ἄλλους δούλους ποὺ νὰ τοὺς ἐκμεταλλεύονται. Μὰ τὴν ἠθική τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, τὸ σημερινὸ ἀστικὸ πνεῦμα εἶναι ἀνίκανο νὰ τὴν ἀντιληφτεῖ καὶ νὰ τὴν ἐχτιμήσει.

Ὅσο γιά τὴ μετάφραση, καλῆτερα νὰ μὴ μιλήσουμε καθόλου.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΕΧΟΥΜΕ ΔΗΜ. ΣΚΟΛΕΙΟ.

Πρῶτα πρῶτα γιά τὰ ἐκπαιδευτικὰ μας πράγματα προέχει ἡ ἐρώτηση : Ἐχοῦμε στὴν Ἑλλάδα Δημοτικὸ Σκολεῖο; Στὴν ἐρώτηση αὐτὴ γιά νὰπαντήσουμε πρέπει νὰ ἐξετάσουμε τὰ διδακτήρια, τὰ προγράμματα, τὸ σκοπὸ ποὺ ἐπιδιώκει τὸ σκολεῖο μας, τὴν ὑγενομικὴ τους κατάσταση, τὶς διδασκαλίες, τὴ χειροτεχνικὴ τους ἐπίδοση, τοὺς σχολικοὺς κήπους, τὴ μόρφωση καὶ τὴν κοινωνικὴ καὶ ἠθικὴ κατάσταση καὶ τὴν ψυχικὴ εὐρωστία τοῦ δασκάλου, καὶ ἄλλα πολλά. Ἀλλά, γιά νὰ εἶμαστε δίκαιοι, καὶ μὴ μὰ ματιὰ ἂν ρηξοῦμε σὲ ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὸ σκολεῖο μας, μᾶς πιάνει ἀπογοήτευση. Ὄστε θὰ εἴμεθα σὲ ἀλήθεια ἂν στὴν πρώτη - πρώτη ἐρώτηση ἀπαντήσουμε μὲ ἓνα μεγαλόστομο Ὅχι! Ὅχι! Ὅχι! Σκολεῖο δημοτικὸ στὴν Ἑλλάδα δὲν ἔχομε ὅπως τὸ θέλομε καὶ τὸ φανταζόμαστε. Θὰ ἤθελα νὰδγαίνα στὴν κορφὴ κανενὸς δουνου καὶ μὲ μὴ σάλπιγγα

τυρηνικὴ, ποὺ ὄχι μονάχα νὰ φτάνει ἀλλὰ νὰ σπαίξει τ' ἀφτὰ τμηματάρχηδων, γενικῶν γραμματέων, Ἐκπαιδευτικῶν Συμβούλων καὶ Ὑπουργῶν, ἀκόμα καὶ μέχρι τοῦ Βενιζέλου, καὶ νὰν τοὺς φωνάζω μὲ δλη μου τὴ δύναμη : Μάθετε πὼς Δημοτικὸ σκολεῖο, ὅπως ὅλοι μας τὸ ποθοῦμε, δὲν ἔχομε. Δημοτικὸ σκολεῖο, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν πρωτοκαθεδρία στὸν πολιτισμὸ εἰς τὴν Ἀνατολή, δὲν ἔχομε. Δημοτικὸ σκολεῖο γιά σπουδαιότερο ὄργανο ἐκπολιτισμοῦ καὶ ἐξανθρωπισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ δὲν ἔχομε. Δημοτικὸ σκολεῖο γιά νὰναυψώσουμε τὸ Λαὸ σὲ ἀψηλότερο ἐπίπεδο, δὲν ἔχομε.

Ποιά τὰ αἴτια ὅμως; Δὲ ρωτήσατε γιά νὰ τὰ μίθετε. Ἀλλὰ κι ἀφοῦ τὰ ξαίρετε, ποιά εἶναι τὰ σοβαρὰ σας μέτρα, γιά νὰ θεραπεύσετε τὴν κατάσταση αὐτὴ;

Ξαίρετε ὅτι στὴν Εὐρώπη ὅλα τὰ Ἐθνη δουλεύουνε μὲ πολλὴ φροντίδα γιά τὴν καλλιτέρευση τοῦ Λαοῦ σκολεῖοῦ; Ξαίρετε ὅτι κι αὐτὴ ἡ Γερμανία, ἡ πρώτη τῆς δουλειᾶ εἶναι νὰ καταπαστεῖ μὲ τὰ σκολεῖα τῆς, γιὰτὶ ἀπ' αὐτὰ περιμένει νὰ ὀρθοποθήσει καὶ νὰ προσαχτεῖ;

Λοιπὸν, ἔτσι θὰ ἐξασκολευθῆσουμε τὸ δρόμο μας; Ἀλίμονό μας! χαθήκαμε...

Οἱ γειτονικοὶ μας κι ἀντίζηλοι λαοὶ στὴν Ἀνατολή προχωροῦνε σὲ δρόμο τους μὲ ἐφόδια μεγαλύτερα. Οἱ Ρουμᾶνοι καὶ οἱ Βούλγαροι φωτίζονται σὲ δρόμο τους μὲ ἠλεκτρικὰ φῶτα, οἱ Σέρβοι μὲ ἀστεροῖνι, καὶ μεῖς, οἱ Ἕλληνες, μὲ τί νομίζετε; μὲ πυγολαμπίδες! Αὐτὴ ἡ παρομοίωση μοῦ φαίνεται κατὰ ληλη γιά τὴν κατάσταση τῶν σκολεῖων μας.

Ξυπνήστε, ἐνόσω εἶναι κηρὸς.

ΕΝΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

1

Ξανάφανε ἥλιος κι' ἔδωξε τὴ χειμωνιά τὴν τόση
σ' ὅλον τὸν κόσμον τὰ χρυσὰ τὰ δῶρα του θὰ φέρει,
στὸ γέρο τὴ χαμένη ὑγεία, στὸ νιὸ τὸ μορφο ταῖρι
καὶ μόνο τῆς καρδοῦλας μου τὸν πάγο δὲ θ' ἰλιώσει.

2

Ταξιδευτὴ παράξενον πρὸς σένα, ὄραϊο νησί,
στ' ἀνδρόστεφρα ἀκρογᾶλια σου μὲ φέρνει πρῶτα ὁ ἀγέ-
μᾶ ὅσο νὰ φτάσω βιάζομαι, τόσο τραβιέσαι ἐσὺ
καὶ χάνεσαι. νησάκι μου, νησάκι τῆς Χιμαίρας

3

Ἐλα κι' ὁ πόνος μου ὁ βουβός, ποὺ ἐντὸς μου ἔχει φωλιά
μ' ἔνα κ' ὑπὸ παράπονον ν' ἰβγει καὶ νὰ ξεσπάσει
σὲ χάδια, σὲ φιλήματα, σὲ στεναγμούς κι' ἀκόμα
σὲ λόγια ποὺ λὲς σβύνονται μόλις ἐρθεῖν στὸ στόμα.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ